

Justis- og beredskapsdepartementet
Postboks 8005 Dep
0030 OSLO

Saksbehandler:	Vår dato:	Vår referanse:	Deres dato:	Deres referanse:
Anne Sofie Faye Lund	04.12.2019	19/20528 - 1		
Epost:				
anne.faye-lund@forbrukerradet.no				

Personopplysningsloven - høringsuttalelse om forslag til endringer

Det vises til høringsbrev fra dere datert 3. september 2019.
Forbrukerrådet har følgende kommentarer til forslagene til lovendringene som foreslått i høringsnotatet:

1. Lovforslaget om unntaket for ytrings- og informasjonsfrihet i personopplysningsloven § 3.

Forbrukerrådet støtter departementets forslag til endring av gjeldende personopplysningslov § 3 ved at det lovfestes et nødvendighetskriterium, samtidig som kravet i gjeldende bestemmelse om at behandlingen «utelukkende» må være til journalistiske eller andre formål fjernes. Et nødvendighetskriterium som foreslått åpner for en mer fleksibel vurdering av unntak tilpasset den aktuelle situasjonen.

Selv om det kan synes åpenbart, er det viktig å understreke at en slik nødvendighetsvurdering må foretas før behandlingen tar til.

Ettersom lovforslaget åpner for en nærmere vurdering, vil bestemmelsen kunne bli noe vanskeligere å praktisere enn tidligere. Vi støtter derfor at det fremgår direkte av bestemmelsen hvilke hensyn som skal kunne gi unntak. For å sikre en mest mulig ensartet praktisering, er det viktig at det samtidig med ikrafttreddelsen av bestemmelsen foreligger veiledning som gir konkrete retningslinjer for dem som skal praktisere regelen.

2. Vurdering av bestemmelse som presiserer forholdet mellom personopplysningslov og offentlighetsloven.

a.

Forbrukerrådet støtter departementets forslag til nytt sjette ledd i offentleglova § 26. Innsyn etter de to lovene har ulike formål og personopplysninger i slike dokumenter er i liten grad egnet seg for offentlig innsyn. I tillegg kommer at slike opplysninger i mange tilfeller vil være taushetsbelagte eller kunne unntas fra offentligheten på annet grunnlag. Et generelt unntak fra innsyn i disse tilfellene synes derfor lettere å praktisere.

b.

Departementet ber samtidig om innspill til behovet for å innta en egen generell regel om forholdet mellom personopplysningsloven og offentlighetsloven.

Det klare utgangspunktet er at lover og regler skal være lettest mulig å forstå og praktisere. Særlig er dette viktig ved praktisering av lover og bestemmelser som er viktige og som er i utstrakt bruk. Dette vil bl.a.

være tilfelle for forholdet mellom personopplysnings- og offentlighetsloven, og da særlig ved vurdering av begjæringer om innsyn. Etter Forbrukerrådets mening bør det derfor fremgå av en lovbestemmelse hvordan disse to regelsettene forholder seg til hverandre.

Det fremgår av høringsnotatet (s. 39) at departementet mener at en slik regel i så fall må være helt generell, ved at det slås fast at forordningen og personopplysningsloven kommer til anvendelse fullt ut ved utlevering etter offentlighetsloven.

Selv om en helt generell regel som nevnt ikke vil gi særlig konkret veiledning for praktiseringen av enkeltregler i det enkelte tilfellet, vil det klargjøre at begge regelsett gjelder. Vi tror ikke at dette er åpenbart for alle.

Forbrukerrådet stiller spørsmål om en generell lovbestemmelse bør gi uttrykk for at nasjonale regler, (offentlighetsloven med flere), kan gå foran reglene i personvernforordningen dersom dette er nødvendig for at forordningen eller personopplysningsloven ikke skal begrense innsynsadgangen. Det vises til departementets tolkning av art. 86 slik det fremgår i høringsnotatet. I tillegg bør det presiseres at forordningen og personopplysningsloven fullt ut kommer til anvendelse for øvrig.

Hvordan praktiseringen eller vektingen mellom lovreglene skal skje, og da særlig i innsynstilfellene, bør fremgå av en veiledning. Veiledningen vil naturlig kunne ta utgangspunkt i art. 86 og departementets fortolkning av denne slik det fremgår av høringsnotatet.

Det finnes allerede i dag en egen veiledning om praktisering av bestemmelsene i offentlighetsloven, der også forholdet til forordningen og personopplysningsloven kan fremgå. Vi tror dette vil kunne lette praktiseringen for mange, samt sikre en felles forståelse av reglene.

c.

Dersom departementet ikke ønsker å lovfeste en regel om forholdet mellom personopplysnings- og offentlighetslov, foreslår Forbrukerrådet at det alternativt lovfestes en egen bestemmelse om hvordan innsynsreglene skal praktiseres i tråd med art. 86, jf. det som fremgår ovenfor.

3. Forslag om at personopplysningsloven og forordningen skal gjelde på Svalbard.

Forbrukerrådet støtter departementets forslag med begrunnelse om at personvernreglene også skal gjelde på Svalbard.

Vennlig hilsen
FORBRUKERRÅDET

Tone Molvær Berset
juridisk direktør

Anne Sofie Faye Lund
seniorrådgiver

Dette dokumentet er godkjent elektronisk og har derfor ikke signatur.